

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7Csp/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621201186
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7621201186.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobkyne: P. O., A.. XX. XX. XXXX, W. U.. K. XXXX/XX, XXX XX X. A. Q., právne zastúpená JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom so sídlom Moldavská cesta 10/B, 040 11 Košice, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., IČO: 36234176, so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 350,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

III. Priznáva žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajší súd domáhala od žalovaného zaplata sumy 350,- eur titulom primeraného finančného zadostučinenia spotrebiteľa.

2. V odôvodnení žaloby uviedla, že v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 5Csp/191/2018 sa domáhala ochrany svojich spotrebiteľských práv, a to v súvislosti so Zmluvou o hotovostnom úvere č. 43115623 zo dňa 29. 11. 2013, na základe ktorej bol jej žalovaným poskytnutý úver vo výške 540,- eur so splatnosťou 36 mesiacov, s výškou mesačnej splátky 27,- eur, ročnou úrokovou sadzbou 32,54 % a ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN) úveru vo výške 38,40 % (ďalej len „Zmluva o hotovostnom úvere“). Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 27. 8. 2019 sp. zn. 5Csp/191/2018-59 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26. 11. 2020 sp. zn. 1Co/279/2019, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 13. 1. 2021 v predmetnom konaní bolo rozhodnuté o neprijateľnej zmluvnej podmienke, určení úveru ako bezúročného a bezpoplatkového a o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 73,36 eur. Žalobkyňa ďalej citovala a poukázala na časť odôvodnenia predmetného rozsudku, v ktorom sa uvádza, porušením ktorých zákonných povinností žalovaného, ako poskytovateľa úveru, došlo k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Týka sa to hlavne poplatku za službu, ktorý bol zahrnutý v splátke vo výške 1,49 eur, ďalej v zmluve nebola presne uvedená RPMN, nakoľko ju žalovaný uviedol v rozmedzí, nie pevnou percentuálnou sadzbou, čo bolo v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. V zmluve absentuje uvedenie termínu končenej splatnosti spotrebiteľského úveru a nie sú uvedené výšky, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom, čo je v rozpore s § 9 ods. 2 písm. k/, f/ citovaného zákona, v

dôsledku čoho súd predmetnú úverovú zmluvu podľa § 11 ods.1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. vyhlásil za bezúročnú a bez poplatkov.

3. S poukazom na vyššie uvedené žalobkyňa sa podľa § 3 ods. 5, 3. veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa predmetnou žalobou domáha od žalovaného práva na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 350,- eur, nakoľko si úspešne uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv, čím bola splnená hypotéza citovanej právnej normy (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.), pričom nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške, v akej ho žalobkyňa požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný nielen že v zmluve o spotrebiteľskom úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky a obohatil sa o sumu 73,36 eur, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za v rozpore s dobrými mravmi. Požadovaná suma má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal voči spotrebiteľovi recidívy a zároveň má aj funkciu relutárnu. Okrem žalovanej sumy žalobkyňa požaduje od žalovaného zaplata trov tohto konania.

4. K žalobe predložila dôkaznú listinu, a to rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5Csp/191/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/279/2019.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že so žalobou v celom rozsahu nesúhlasí, rozporuje výšku a odôvodnenosť žalovaného primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko nárok žalobcu (na označenie žalobkyne použil mužský rod, čo súd v tomto texte odôvodnenia ponechal bez zmeny) na primerané finančné zadosťučinenie považuje za neopodstatnený, a to z nasledujúcich dôvodov:

a) Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadosťučinenia je, že takéto zadosťučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa

b) K otázke úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, uviedol, že je nesporné, že Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom č.k. 5Csp/191/2018 zo dňa 27. 8. 2019 zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 73,36 eur s prísl., rozhodol o bezúročnosti a bez poplatkovosti úverovej zmluvy a vyhlásil neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ani uvedené rozhodnutie však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Žalovaný má totiž za to, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol v prospech spotrebiteľa v súdnom konaní, možno automaticky považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. 5Csp/191/2018 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale išlo výlučne o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie bezúročnosti a bez poplatkovosti úverovej zmluvy. Z toho žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa žalovaný na žalobcovi dopustil. Žalovaný sumu vo výške 73,36 eur s prísl. uhradil, nedošlo však k žiadnemu prezentovaniu porušenia práv alebo povinností tak žalobcom, ako ani samotným konajúcim súdom. Tu poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012 z 10. 10. 2013, v ktorom sa okrem iného uvádza, že: „ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím vzhľadom na ciele a účel aký vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka (v nadväznosti na dátum uzavretia predmetnej zmluvy), prípadne určovať ešte neprijateľnosť zmluvných podmienok. Neobstojí v tomto smere ani odkaz na to, že by to založilo nárok na finančné zadosťučinenie.“ Ďalej dal do pozornosti dôvodovú správu k § 3 zákona č. 250/2007 Z. z.

6. Žalovaný vybral z početnej judikatúry napríklad rozsudok Okresného súdu v Prešove zo dňa 20. 11. 2019 v konaní vedenom pod sp.zn. 29C/105/2016, ktorý žalobu o primerané finančné zadostučinenie zamietol z dôvodu, že: „.....súd s poukazom aj na vyššie uvedené skutočnosti nemohol dospieť k záveru, že žalovaný pri koncipovaní a uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalobcom nepostupoval s odbornou starostlivosťou s úmyslom poškodiť spotrebiteľa, a preto neboli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.“

7. Podľa názoru žalovaného žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní strana 4 z 6. sp.zn. 5Csp/191/2018, o ktorý žalobca opiera svoj nárok na primerané finančné zadostučinenie nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal žalovaného vyplatiť žalobcovi sumu 73,36 eur s prísl., vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov a vyhlásil neprijateľné zmluvné podmienky.

8. K tvrdeniu žalobcu, že jeho nárok má mať represívny a sankčný charakter žalovaný uviedol, že ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadostučinenia, ide o zadostučinenie, ktorého účelom je reparovať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparovať. Žalobcovi nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka.

9. Žalobca, ako už bolo vyššie uvedené, na súde neuplatňoval porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného, ale len vydanie bezdôvodného obohatenia. Nedošlo teda k naplneniu podmienok ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorých splnenie je nevyhnutné na úspešné uplatnenie primeraného finančného zadostučinenia na súde.

10. Žalobca uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu za podmienok, ako je uvedené v Zákone o spotrebiteľských úveroch, je teda adekvátne a samozrejme, že požadoval od žalobcu úhradu jeho dlhu v zmysle predmetnej úverovej zmluvy. Na základe citovaného rozsudku okresného súdu žalovaný uhradil žalobcovi sumu prevyšujúcu istinu poskytnutého úveru. Pokiaľ by však mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadostučinenie vo výške 350 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi- ako spotrebiteľovi viac ako mu vrátil. Tento stav určite nemôže byť žiaduci ani na základe európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, nakoľko namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného - dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodovaním súdov podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, ktorým by súd v prípade podania žaloby nielen vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov, ale pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadostučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu. Tieto funkcie považuje žalovaný za dodržané už samotným rozsudkom v konaní 5Csp/191/2018, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe rozsudku vyplatil.

11. Žalovaný ďalej uviedol, že právo na primerané finančné zadostučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privedená určitá hrozba ujmy. V danom prípade má žalovaný za to, že tieto skutočnosti neboli preukázané, keďže žalobca neuniesol dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázal:

a) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi,

b) ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma mu vznikla vo výške 350 eur, ktoré požaduje v zmysle finančného zadosťučinenia.

12. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia je nevyhnutné vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu aj žalovaného, ako aj z okolností, za ktorých malo dôjsť k porušeniu práva žalobcu. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobca - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy je nevyhnutným uviesť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky a rovnako bol oboznámený s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť. S celým týmto procesom žalobca ako klient vedome a dobrovoľne súhlasil. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovať úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch patria úroky a poplatky. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient.

13. Žalovaný k otázke výšky žalobcom požadovaného nároku uviedol, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky, v prípade vyhlásenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia až v hodnote 350 eur a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odrazenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Preto vyplatenie žalovanej sumy vo výške 350 eur považujeme za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarcia primeraným finančným zadosťučinením sledoval. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluvy. Takéto konanie jednoznačne nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia.

14. S poukazom na vyššie uvedené žalovaný navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú a požaduje priznať žalovanému náhradu trov konania.

15. Žalobkyňa v replike zotrávala na právnom stanovisku vyjadrenom v odôvodnení žaloby, nestotožňovala sa s tvrdením žalovaného o nedôvodnosti jej nároku s odkazom na tie dôvody, ktoré uviedol v písomnom vyjadrení k žalobe. Poukázala na to, že sám žalovaný potvrdzuje, že v konaní sp. zn. 5Csp/191/2018 o vydanie bezdôvodného obohatenia bol úspešne zavŕšený proces uplatnenia spotrebiteľských práv a preukázanie porušenia práv a povinností dodávateľa úveru. Opäť zdôraznila, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané aj bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv spôsobovalo na strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, nakoľko postačuje už len samotná spôsobilosť ujmu spôsobiť, teda postačuje samotná spôsobilosť porušenia práv a povinností viesť k ujme. Má zato, že predmetný nárok jej patrí priamo zo zákona, aj keď to nie je akousi „nutnosťou“, k čomu poukázala na doterajšiu súdnu prax súdov Slovenskej republiky a na názor vyjadrený v komentáre Občianskeho zákonníka autorov Števec a spol. z roku 2015 str. 512, z ktorej citovala: „nárok na primerané finančné zadosťučinenie pre fyzickú osobu, ktorá je spotrebiteľom, je daný nezávisle od toho, či konaním dodávateľa spotrebiteľovi bola spôsobená škoda alebo nie.“ Dodala, že žalovaný, ako vyplýva z citovaného rozsudku, aj reálne inkasoval plnenia, na ktoré nemal právo, pričom mal v úmysle inkasovať až sumu vo výške 972,- eur, čo potvrdzuje dôvodnosť hrozacej vyššej ujmy žalobkyne, ktorá

jej reálne vznikla, čo svedčí o nepoctivom konaní zo strany žalovaného. Nestotožňuje sa s názorom žalovaného, že jej nárok je „umelo vykonštruovaný“, keďže v danom prípade žalobkyňa sa neobohacuje bezdôvodne, nakoľko k získaniu finančného zadosťučinenia dôjde na základe nároku, ktorý jej bude priznaný zákonom a súdom, pričom súd bude prihliadať na intenzitu porušenia viacnásobných povinností na strane žalovaného. Zdôraznila, že ňou požadované primerané finančné zadosťučinenie nedosahuje ani len 50% žalobkyni vzniknutej, tobž nie hroziacej ujmy. K tomu dala do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23. 10. 2019 sp. zn. 9Co/274/2019. Na základe vyššie uvedeného žalobkyňa trvala na podanej žalobe a navrhovala, aby jej súd v celom rozsahu vyhovel.

16. Žalovaný v duplike uviedol, že v prvom rade je nevyhnutné uvedomiť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru, výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť, s výškou mesačnej splátky a aj s dobou trvania zmluvného vzťahu bol oboznámený. Taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky. Žalobcu do zmluvného vzťahu nikto netlačil, sám sa rozhodol, že bude využívať finančné prostriedky formou spotrebiteľského úveru od žalovaného, ktorý je nebankovou spoločnosťou. Pokiaľ mal žalobca voči uzatvorenej úverovej zmluve výhrady mal právo v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z od nej odstúpiť. Čo však evidentne nemal, nakoľko využil služby žalovaného aj opakovane.

17. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp.zn. 16Csp/71/2016 v znení: „Podľa názoru súdu takéto rozhodnutie nemožno považovať za klasické meritórne rozhodnutie, ktorým súd jednoznačne skonštatuje ku akému porušeniu práva alebo povinnosti došlo. Okrem iného v prejednávanej veci žalobkyňa v konaní pred súdom nepreukázala ujmu, ktorá jej mala vzniknúť na cti, morálke ako aj sociálnu ujmu ako aj škodu, ktorá jej mala vzniknúť vo forme ušlej mzdy. Súd zastáva taktiež názor, že konanie žalovaného nebolo spôsobilé takúto ujmu privodiť. „S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia a zistené skutočnosti žalobkyňa v konaní podľa názoru súdu neunesla dôkazné bremeno svojich tvrdení, pričom žiadnym spôsobom nepreukázala naplnenie všetkých zákonných predpokladov potrebných pre priznanie ňou uplatneného nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia.“

18. Žalobca v konaní doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal ani nezdokladoval, v čom pocítoval poškodenie svojich práv na základe konania vedeného pod sp.zn. 5Csp/191/2018, ktoré je podkladom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Rovnaký názor na posudzovanie odôvodnenosti a primeranosti finančného zadosťučinenia prezentoval v odôvodnení svojho Uznesenia zo dňa 28.09.2020 aj Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp.zn. 3Co/185/2019.

19. Žalovaný uviedol, žalobca má so žalovaným uzatvorených niekoľko úverových zmlúv. Pokiaľ aj súd v základnom konaní konštatoval porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného, jednoznačne to neznamena, že žalobca má nárok na primerané finančné zadosťučinenie za každú zmluvu 350,-eur ako si v jednotlivých súdnych konaniach nárokuje. Je nevyhnutným uvedomiť si, že stále ide o totožné subjekty zmluvného vzťahu, teda žalobcu ako spotrebiteľa a žalovaného ako veriteľa. Ani ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. neupravuje, že by mal spotrebiteľ nárok na primerané finančné zadosťučinenie za každé jednotlivé porušenie práv alebo povinností pri totožnom subjekte. Zo samotného konania žalobcu je zrejme, že v danom prípade nejde už o jeho osobnú satisfakciu, ale snaží sa maximalizovať svoj úžitok a príjem prispôsobovaním si výkladu zákonného ustanovenia na ochranu spotrebiteľov, ktoré však jednoznačne nemalo za cieľ slúžiť bezdôvodnému obohacovaniu sa spotrebiteľov, ale skutočne poskytnúť satisfakciu v prípadoch, kedy došlo k závažnému porušeniu práv alebo povinností spotrebiteľov, ktoré malo voči nim reálne nepriaznivé dôsledky. K obdobnému záveru smeruje aj najnovšia judikatúra tak Okresného ako aj Krajského súdu v Prešove, ktorá sa svojím prístupom snaží eliminovať zneužívanie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v prípadoch, kedy bola náprava zjednaná už vydaním bezdôvodného obohatenia, prípadne vyhlásením úveru za bezúročný a bez poplatkov a rozsah priznaného finančného zadosťučinenia považuje za dostačujúci v rozmedzí 50-100 eur.

20. S poukazom na vyššie uvedené žalovaný navrhoval žalobu zamietnuť ako nedôvodnú.

21. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom bola prítomná žalobkyňa aj právny zástupca. Žalovaný svoju neúčast' písomne ospravedlnil z dôvodu pretrvávajúcich epidemiologických opatrení v súvislosti so šíriacim sa ochorením COVID 19 a z dôvodu hospodárnosti konania. Uviedol, že nemá k dispozícii žiadne ďalšie skutočnosti a dôkazy okrem tých, ktoré uviedol v písomných vyjadreniach v žalobe, na ktorých zotrváva. Žalobu považuje za nedôvodnú, navrhuje ju zamietnuť, pričom dal súhlas na prejednanie sporu a vyhlásenie rozsudku v jeho neprítomnosti, teda nežiadal odročiť pojednávanie. V zmysle § 180 C.s.p. súd pojednával za neprítomnosti žalovaného.

22. Prevedeným dokazovaním, vylúchom žalobkyne, jej právneho zástupcu, za použitia dôkaznej listiny - rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 5Csp/191/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/279/2019 súd zistil tento skutkový stav:

23. Prvým výrokom citovaného rozsudku zo dňa 27. 8. 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13. 1. 2021 súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o hotovostnom úvere č. 43115623 zo dňa 29. 11. 2013 uvedená v bode 51. v znení: „Poplatok za službu (zahrnutý v splátke) vo výške 1,49 eur je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.“ Druhým výrokom určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 73,36 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 20. 12. 2018 až do zaplatenia a tretím výrokom priznal žalobkyňi plnú náhradu trov konania.

24. Z odôvodnenia predmetného rozsudku, tak ako správne uvádza žalobkyňa v odôvodnení žaloby, bolo zistené, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k/, j/, f/ zákona č. 129/2010 Z. z. v dôsledku čoho ju súd v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona vyhlásil za bezúročnú a bez poplatkov. Po podaní odvolania žalovaným bol rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch potvrdený a žalobkyňi bol priznaný aj nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

25. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní opakovane poukázal na úspešnosť v konaní vedenom pod sp. zn. 5Csp/191/2018, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o neprijateľnej zmluvnej podmienke v súvislosti so zmluvou o hotovostnom úvere a predovšetkým na úspešnosť pri uplatňovaní si nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Finančné zadost'učinenie vo výške 350,- eur požaduje aj z toho dôvodu, že zo strany žalovaného došlo k viacnásobnému porušeniu práv, ktorého sa žalobkyňa domáhala viacerými výrokmi v samostatných konaniach. Má teda zato, že aj v konkrétnom prípade sa žalobkyňa môže domáhať vydania finančného zadost'učinenia samostatnými žalobami, k čomu poukázal aj na prax iných súdov v obdobných konaniach. Sumu, ktorej sa žalobkyňa domáha v tomto konaní, považuje za viacmenej symbolickú a keďže primerané finančné zadost'učinenie by malo mať preventívny a odradzujúci charakter pre dodávateľov, dokonca aj vyššia suma, ktorá by mohla byť zo strany spotrebiteľa požadovaná, by bola adekvátna. Nenavrhoval vylúch žalobkyne.

26. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadost'učinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

27. Vykonaním dokazovaní súd zistil že žaloba čo do nároku je dôvodná. Z dôkazného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5Csp/191/2018 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/279/2019, právoplatné dňa 13. 1. 2021, súd vzal za preukázané že tak, ako správne uviedla v odôvodnení žaloby žalobkyňa, súd v predmetnom konaní rozsudkom tunajšieho súdu, vzal za preukázané, že práva žalobkyne, ako spotrebiteľa, boli žalovaným porušené. Tento pri poskytovaní úveru žalobkyňi postupoval v rozpore s ustanoveniami § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 2 písm. k/, j/, f/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere.

Z uvedeného dôvodu v zmysle ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka bol žalovaný povinný vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 73,36 eur s prísl. a zaplatiť jej trovy konania. V konaní bolo teda jednoznačne a bezpochybne preukázané, že nárok žalobkyne čo do základu je plne dôvodný, čo vyplýva z právoplatne rozhodnutej súdnej veci. Nakoľko v danom prípade boli porušené povinnosti

dodávateľa a práva spotrebiteľa, žalobkyňa má v zmysle ustanovení § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. právo na primerané finančné zadosťučinenie.

28. Súd z vykonaného dokazovania a s poukazom na vyššie uvedené závery vzal za preukázané, že obrana žalovaného, v ktorej on tvrdí, že žalobca nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenia zákona mal žalovaný porušiť, je nelogická a nedôvodná, porušenie zákonných ustanovení vyplýva zo záverov z vyššie citovaného rozsudku. Navyše súd má zato, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané aj bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv spôsobovalo na strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, nakoľko postačuje už len samotná spôsobilosť ujmu spôsobiť, teda postačuje samotná spôsobilosť porušenia práv a povinností viesť k ujme. Predmetný nárok žalobkyni patrí priamo zo zákona, aj keď to nie je akousi „nutnosťou“, čo vyplýva aj z doterajšej súdnej praxe súdov Slovenskej republiky.

29. Žalobkyni vzniká nárok na primerané finančné zadosťučinenie navyše aj z toho dôvodu, že žalovaný, ako vyplýva z citovaného rozsudku, aj reálne inkasoval plnenia, na ktoré nemal právo, pričom mal v úmysle inkasovať až sumu vo výške 972,- eur, čo potvrdzuje dôvodnosť hrozacej vyššej ujmy žalobkyne, ktorá jej reálne vznikla, čo svedčí o nepoctivom konaní zo strany žalovaného. Preukázateľne žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 73,36 eur a pokiaľ by sa táto nedomáhala vyrieknutia bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, pristúpil by k zinkasovaniu aj zvyšnej sumy, čím by došlo k ďalšej majetkovej ujme na strane žalobkyne.

30. Čo sa týka výšky priznaného plnenia, súd pri hodnotení jej primeranosti vychádzal z už úspešne uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a z intenzity majetkovej a psychickej ujmy spôsobenej žalovaným. Pri zohľadnení charakteru porušených povinností dodávateľa majetkovej a nemajetkovej ujmy, ktorá žalobkyni v konkrétnom prípade, ako spotrebiteľovi, konaním žalovaného vznikla, súd má zato, že žalobkyňou požadovaná suma vo výške 350,- eur je neadekvátna konkrétnemu prípadu (poskytnutý úver bol vo výške 540,- eur, preplatený o sumu 73,30 eur). Za primeranú súd považuje sumu zníženú o 150,- eur, teda v závere priznal žalobkyni finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur, ktorá suma sa javí ako primeraná satisfakcia za konanie žalovaného. K tomu súd uvádza, že primeranosť finančného zadosťučinenia závisí vždy od konkrétnych okolností prípadu, keď v prejednávanej veci súd prihliada okrem iného aj na fakt, že určitou mierou satisfakcie za konanie žalovaného je aj priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Aj keď vznik a charakter ujmy nie je kvalifikačným znakom pre priznanie odškodnenia, je jedným z ukazovateľom smerujúcim k objektívnosti jeho stanovenia. V danom konaní žalovaný uvádzal dôvody spochybňujúce samotný nárok na finančné zadosťučinenie, k jeho výške a primeranosti sa nevyjadroval.

31. Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozsudku, teda nároku žalobkyne vyhovel čiastočne a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú.

32. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Žalobkyňa mala v konaní čo do nároku plný úspech, preto jej súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Aj keď zo žalobkyňou požadovanej sumy 350,- eur, bolo primerané finančné zadosťučinenie znížené na sumu 200,- eur, súd priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania, nakoľko v danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.